

Tupalan talomuseon edustalla Maria Mikkonen / Ansku ja Arja Pakarinen / Tyyris. Kuva: Matti Pietinen

Äinämöinen

2/2022 elokuu

<i>Pääkirjoitus.....</i>	<i>2</i>	<i>HAASTATTELUT.....</i>	<i>8</i>
<i>Ilmoitukset.....</i>	<i>3</i>	<i>Timo Martelius,</i>	
<i>TAPAHTUMIA.....</i>	<i>4</i>	<i>Joenniemen mökkiläinen.....</i>	<i>8</i>
<i>Kylämarkkinat.....</i>	<i>4</i>	<i>Jaakko Rantanen</i>	
<i>Kylvön siunaaminen.....</i>	<i>4</i>	<i>kunnostaa vanhaa pihapiiriä.....</i>	<i>10</i>
<i>Riukan tilalta juhannusperunaa.....</i>	<i>5</i>	<i>Äinään seudun kyläyhdistys.....</i>	<i>12</i>
<i>Iltarastit kylällä.....</i>	<i>5</i>	<i>Äinämöinen 2/2022</i>	
<i>Kesätanssit.....</i>	<i>5</i>	<i>Toiminta 2022.....</i>	<i>12</i>
<i>Tupalan moottoripäivä.....</i>	<i>6</i>		

Pääkirjoitus

KOTIHOITO JA APUVÄLINEET

Ikäihmisten kotihoito on kylillämme toiminut melko hyvin, jospa hoitajia riittäisi jatkossakin. Kotisairaanhoidajat kiertävät monissa kodeissa kunkin tarpeen mukaan 1–4 kertaa vuorokaudessa. Lisäapuna on lääke-robotti, joka ilmoittaa tietyssä aikana lääkepussin ottamisesta. Tabletin (tietokone) kautta sairaanhoitajat kyselevät asiakkaan vointia useita kertoja päivässä; onko syöty ja otettu pillerit. Samaisen kuvaruudun kautta voi tavata muita ikäisiään tarinoiden ja pelata vaikka bingoa yhdessä. Kotiin on mahdollista tilata ateriat, jotka jaetaan kolme kertaa viikossa. Myös siivoojan käynnit tuovat puhtautta kotiin ja omaisille helpotusta. Muut fysioterapian, jalkahoitajan ja ulkoiluttajan palvelut ovat varattavissa. Apuvälineistä tärkein on turvaranneke. Saatavana on rollaattori, wc:n koroke, suihkutuoli, sängyn turvalaidat yms. Nämä arvokkaat palvelut ja avut maksavat suhteuttaen asiakkaan eläkkeen määrään. Kaiken tämän lisäksi jää monia pieniä asioita omaisten tehtäväksi ja hoidettavaksi, jos vaan he asuvat lähetyvillä omaista.

KÄVELYPORUKKA

Kyläpäällikkömme Juha Vaso keräsi kaksi vuotta sitten ovelta ovelle menetelmällä kävelyporukan, joka toimii vieläkin. Kolmen hengen miesporukka kävelee eri puolella kylän teitä ja metsän polkuja jopa kolmekin kertaa viikossa. Tiellä on tilaa jatkaa letkaa ja porukkaan mahtuu vielä lisää halukkaita kävelijöitä. Juhan numero on lehden takasivulla.

KYLÄKIRJA LOPPUSUORALLA

Äinään seudun kyläkirjaprojektissa on menossa viimeiset tiiviit kuukaudet. Monipuolista materiaalia on saatu runsaasti, kiitos siitä kaikesta. Työ on ollut mielenkiintoista ja mukaansa tempaavaa, vaikkakin ajallisesti projekti on jonkin verran pitkittynyt runsaan aineiston takia tai ansiosta.

POSTILAATIKON PUHDISTUS

Kurkista postia hakiessasi, miltä postilaatikkosi näyttää sisältäpäin. Yleisen terveystilanteen ja oman mukavuuden vuoksi, yksi tai kaksi kertaa vuodessa laatikko olisi hyvä pestä tiskiaineella ja hangata karhunkielellä pinttyvät puhtaaksi. Teiden varsilla ne pölyyntyvät ja sisälle kertyy muutakin likaa.

ÄINÖLÄ

Äinölän ulko-osan ehostusta jatketaan vasta, kun saadaan uusi avustus. Pohjakassassa odottaa kahden vuoden aikana Asikkalan Nuorisoseura ry:n lahjoittama yhteensä 1500 €. Olemme kiitollisia siitä!

PYÖRÄILYVIHKO TOUKO-ELOKUUSSA ÄINÖLÄSSÄ

Pyöräilymatkoja voi merkitä Äinölässä olevaan liikuntatoimen tuomaan vihkoon touko-elokuun aikana. Juhannuksena on huomattu kuitenkin vihkon kadonneen, jonka tilalla on nyt paperia ja kynä sinisessä postilaatikossa.

Syyskesän terveiset kyläläisille ja vapaa-ajan asukkaille!

*Liisa-Marjatta Pietinen
kyläyhdistyksen sihteeri
Äinämoisen ja Kyläkirjan -vastuuhenkilö*

Pellilän kirjastolla on seitsemäs vuosi menossa

Kirjasto tarjoaa Äinään seudun asukkaille ympärivuotista palveluaan jo seitsemättä vuotta. Pieni aktiivinen lukijajoukko on osannut hyödyntää omassa kylässä olevaa monipuolista kirjatarjontaa. Lukuelämyksiä on saatu niin uusista, vastajulkaisuista teoksista kuin vanhoista klassikoistakin.

Kirjastoon hankitaan jatkuvasti uusia kirjoja, mutta samaan aikaan kokoelmat täydentyvät lahjoitusten kautta myös vanhoilla "aarteilla". Näin on tapahtunut vastikään, kun Rutalahdelta syntyjään oleva Sinikka Pärhä tekee Lahdessa muuttoa ja halusi lahjoittaa Pellilän kirjastoon muun muassa Elisabet Ahon kirjoittaman Lilly-kirjan, joka kertoo Urajärven kartanon tarinan. Sinikan lahjoittamiin kirjoihin kuuluivat myös entisajan maalaiselämää vahvasti kuvaavat Anneli Kivelän Kattajamäki-sarja ja Annikki Sankarin Kaislahti-sarja.

Miehiä kiinnostavista Suomen sotiin liittyvistä teoksista tuoreimpiin kirjastossa kuuluvat muun muassa erinomaiset kirjat maamme sukellusveineistä sekä meritse käydyistä sotatoimista.

Pellilän kirjasto

Aukioloajat

to 4.8.	klo 16–18
to 18.8.	klo 16–18
to 1.9.	klo 16–18
to 15.9.	klo 16–18
to 29.9.	klo 16–18
to 13.10.	klo 16–18
to 27.10.	klo 16–18
to 10.11.	klo 16–18
to 24.11.	klo 16–18
to 8.12.	klo 16–18

**Markun latomuseolla
yhteislauluilta
ma 22.8.2022 klo 18.00**

Laulattaa: Markku Kiljunen
Säestää: Juha Saarinen
Väliajalla puffetti
Osoite: Kirkolantie 90, Iso-Äiniö
pysäköinti Kirkolantie 82 pihalle

Teksti: Liisa-Marjatta ja Matti Pietinen / Kuvat ja haastattelu: Matti Pietinen

Kylämarkkinat

Markkinoita käynnistettiin uudelleen kahden väli-vuoden jälkeen kesäkuun ensimmäisenä sunnuntaina. Myyjä saapui Äinölään ennätyselliset 25 henkeä. Markkinoiden tärkein anti oli toisten tapaaminen ja kauppaakin tehtiin.

Rukkaskauppias, TIMO RAHKOLA, Nastola. Markkinamyynä on eläkeläisen puhdetyötä. Jos olisi heikompi eläke, ei olisi mitään mahdollisuutta käydä töissä.

Kirpputoritavara, TENHO NURMINEN, Vähä-Äiniö. Myytävänä on ollut kodin ylijäämää ja myös entisen firman tavaraa. Myymässä käydään 5–6 kertaa vuodessa ja yöpyminen onnistuu asuntoautossa mukavasti.

Lakumyyjä, ESA LEHTINEN, Orimattila.

Porvoon lakua on myynnissä 150 keikalla vuodessa ja 24 vuoden hyvällä työkokemuksella. Maakunnittain ihmiset ovat erilaisia kaupantekotavoiltaan.

Käsitöitä, ASTA NAULAPÄÄ, Lahti.

Käsityöt ovat olleet harrastuksena lapsesta asti. Myynnissä on lasten sukkia, vauvan töppösiä ja pöllömyssyjä. Maalaispaikoissa tulee käytyä kymmeniä kertoja vuodessa ja satunnaisesti Lahden torilla.

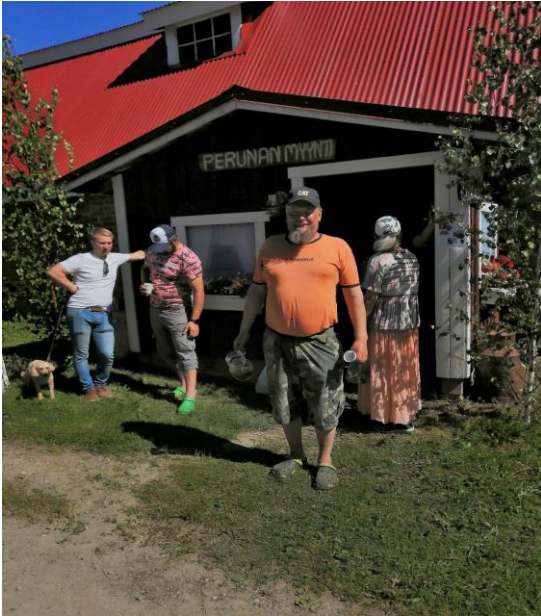
Kylvön siunaaminen

Äinään seudun seurojentalolle Äinölän pihaan Iso-Äiniölle saapui vieraita 30 henkeä. Kylvön siunaamisessa kesäkuun 6. päivänä istutettiin symbolisesti ruukkuun kesäkukkia ja siunattiin koko kylän sekä Asikkalan pitäjän kaikki kylvetyt pellot. Kirkkoherra Jari Laulainen oli tilaisuuden pappina ja kanttori Leena Kanninen yhdessä Markku Kiljusen kanssa toimivat esilaulajina. Illan päätti seurakunnan perunavellitarjoilu, jonka jakajina oli kyläyhdistys. Kustaanpäivä on vanha perunan kylvöpäivä. Tapahtuman ”kantaäitinä” on ollut Airi Raunio vuonna 1989, jolloin tapahtuma järjestettiin ensimmäisen kerran Pellavatupa Joentorpalla. Seuraavina vuosina jatkettiin Keisterille ja Urajärven kartanolle. Mukana kulki tapahtuman vieraskirja.

Jari Laulainen suoritti kylvönsiunaamisen Äinään seudun seurojentalo Äinölän pihassa Iso-Äiniöllä. Laulamassa oli kanttori Leena Kanninen ja Markku Kiljunen. Avustamassa Liisa-Marjatta Pietinen.

Riukan tilalta juhannusperunaa

Juhannusaattona oli ostettavissa uusia perunoita Markku Riukan tilalta (etualalla). Jukka Lepistö musisoi tunnelmaa luoden.

Iltarastit kylällä

Iltarastit käytiin kaksi kertaa kesän aikana kylällä. Toukokuun puolella Iso-Äiniön lähtöpaikka oli Majuan kartalla linjan alta. Kesäkuussa hyttysset jahtasivat 40 henkeä metsään Myllykselässä Hemmo Honkalan mökin pihasta. Kartan alue koostui viiden kylän maista; Iso-Äiniö, Joenniemi, Myllykselä, Vähimaa ja Vähä-Äiniö. Lapsilla on vielä elokuussa oma harjoitus mökillä.

Kesätanssit

Tanssit olivat myös parin vuoden katkolla, kunnes 13. heinäkuuta voitiin jatkaa perinnettä. Iltapäivän kova ukkonen ja rajusade taisi rokottaa väkimäärää, vaikka illalla pilvet pysyivätkin lähes kuvina. Musiikista vastasivat monipuolinen Duo Lepistö, jossa musisoivat Jukka ja Jesse Lepistö. Yhden laulun lauloi myös kyläpäällikkö Juha Vaso.

Duo Lepistö, jossa musisoi Jesse ja Jukka Lepistö. Kuva: Tuula Aaltonen

Kahvitaulla. Kuva: Tuula Aaltonen

Arpapyötä kuuluu joka tilaisuuteen. Kuva: Tuula Aaltonen

Tupalan moottoripäivä

Teksti: Liisa-Marjatta ja Matti Pietinen / Kuvat ja haastattelu: Matti Pietinen

Hemmo Honkala

Hemmo Honkala järjesti tukijoukkojensa kanssa Tupalan moottoripäivän heinäkuun 9. päivänä. Uskolliset kävijät löysivät Tupalaan, vaikka samana päivänä Asikkalassa oli muitakin isoja tapahtumia. Vuonna 2019 elokuussa tapahtuma oli kaksipäiväinen ja nimellä Konepäivät.

Peltoalueelle kokoontui omiin riveihinsä erilaiset vanhat työkoneet, traktorit, maamoottorit, mopot ja harrasteautot. Lisäksi löytyi riukuaidan vierestä pari kirppismyyntipistettä. Yleisö vaihtui pitkin päivää ja tarkkaa lukua voi vain arvailla useiden satojen suuruiseksi.

Moni mainitsi, että tänne pitää tulla ajan kanssa tutustumaan alueeseen. He pitivät myös ilmapii-ristä, koska markkinameininki puuttui täysin. Koneita sai katsella, seurata työnäytöksiä ja kuunnella maamoottoreiden päkätystä.

Edessä vasemmalla Vesa Sahlgren, mestaripelimanni Veli-Matti Järvenpää ja takana Jouko Vilkmän.

Aamulla kävi vuorollansa soittoladossa oman kylän haitaristi Jukka Lepistö. Seuraavaksi mestaripelimanni Veli-Matti Järvenpää yhdessä Vesa Sahlgren ja Jouko Vilkmän (Savottaboys) kanssa musisoivat monentyylistä tilaisuuteen sopivaa musiikkia.

VANHA SAVOTTA

Vanha Savotta on järjestänyt yli kaksikymmentä vuotta Luopioisten Rautajärvellä perinnetapahtumia. Omalla tontilla on kolme tapahtumaa vuodessa ja kaikki kesät kierretään muiden tapahtumissa perinnevaatteita myymässä, työnäytöksiä esittämässä ja soittamassa vanhaa musiikkia.

- Olen ollut aina perinteestä ja musiikista kiinnostunut. Suomea on tullut kierrettyä ja tuttuja saatu ympäri maata. Tämä on elämäntapa ja oma juttunsa, sanoo Jouko Vilkmän.

PEKKA RUULI

Porilainen Pekka Ruuli on Arton kaveri. He ovat yhdessä vuosia kiertäneet kyseisissä tapahtumissa ja ratkoneet koneongelmia. Pekka ajeli alueella 15-vuotiaana saadulla 70-luvun vuosimallin mopolla.

- Tätä harrastusta on vaikea muille selittää, sillä näissä vanhoissa laitteissa on se jokin, arvuuttelee Ruuli.

Moottoripäivän organisaattori, Arto Jussila

ARTO JUSSILA

Rauhaisa mies, Arto Jussila, oli tapahtuman alulle laittaja. Hän kertoi hymyn väre poskikielissä ja silmät loistaen mistä kaikki alkoi.

- Lapsesta saakka olen ollut koneiden kanssa tekemisissä. Aina on kiinnostanut kuinka laitteet toimivat. Sittemmin on kerääntynyt kolmisenkymmentä niin sanottua vanhaa kalustoa; maamootoreita, traktoreita, mopoja ym. Kun löytää jonkun vanhan koneen ja herättää sen henkiin. Niin siinä on se jokin, intohimo laitteisiin, kertoo masinisti Nurmijärveltä.

- Hemmon kanssa käytiin monta pitkää neuvottelua. Alue on kuin luotu kyseiselle tapahtumalle. Tällaisen tapahtuman saimme aikaan, jatkaa kesäkyläläinen Jussila

JORMA SAKOMAA

Jorma Sakomaa on monille tuttu takavuosien traktorimyyjä. Varmaan monta alueella ollutta traktoria on hänen kauttaan kulkenut 43 vuoden aikana. Sakomaa toi Tupalaan näytille President-merkkisen vuosimallin 1953 traktorin, joka on ainoa alkuperäinen kappale Suomessa. Englannissa valmistettu 18 hevosvoiman bensa / petroolikone on tuotu Suomeen 1960-luvulla.

- Perikunta Tuuloksesta halusi päästä koneesta eroon. Olivat kuulleet keräilijästä. Ensi tieto koneesta oli: joku pieni, punainen kone on tuolla ladossa pölyjen ja heinien alla ollut noin 20 vuotta

käyttämättä. Koneen nähtyä päästiin sopimukseen hinnasta. Traktori tuotiin Lahteen, laitettiin bensa tankkiin ja annettiin virtaa. Kone hyrähti käyntiin! Mitään ei tarvinnut purkaa ja kaikki toimivat, kuten renkaat, valot, nostolaitteet ja kyntöauratkin ovat alkuperäiset. Päivän päätteeksi President-traktori ajetaan autotrailerilla takaisin, selostaa Sakomaa.

President-traktori näkyy kuvassa etummaisena.

Äinään seudun kyläyhdistyksellä tarjottiin kahvia, lettuja ja makkaraa. Metrini halkaisijaltaan olevalla pannulla tehtiin neljä lettua kerrallaan. Uusi lettuannos, jota maistatettiin kokeilunhaluisille, sisälsi letun makkaralla ja raparperihillokkeella. Iloisen suuri talkoojoukko kartutti varoja Äinölän maalauskassaan.

Aamuvuoro aloittamassa päivää. Kiitos myös iltaavuorolaiset, tavaroiden kuljettajat, kaupassa kävijät, lehdistö, kokoojat ja purkajat. Kuvassa: Katariina Kokko, Pirkko Lohtari, Tuula Aaltonen, Aila Niemimäki, Ulla Kokkonen, Paula Koskinen, Eila Timonen ja Liisa-Marjatta Pietinen

Timo Martelius, Joenniemen mökkiläinen

Teksti: Liisa-Marjatta ja Matti Pietinen / Kuvat ja haastattelu: Matti Pietinen

Timo ja Jonita Marteliuksen kuusihenkinen perhe asuu Helsingissä, josta mökkimatka Joenniemeen kestää alle pari tuntia ajankohdasta riippuen. Timo on mökkeillyt viisi vuosikymmentä, Jonita tuli kuviohin vuonna 1990 ja lapset jatkavat mökkeilyperinnettä.

Kapea, kivikkoinen ja jyrkkä niemenkärki avautuu kolmeen suuntaan, mäntyjen välistä pilkistää järvi. Rannasta alkaa heti syvää, joten Elbatar-laivakin on käynyt vieressä kääntymässä. Sähköt tulivat 1970-luvulla ja netti toimii.

- Tänne on helppo saapua, kun päällystetty tie tulee melkein perille saakka. Joenniemessä Malkaniemi on niitä vanhimpia mökkialueita. Tulin tänne ensimmäisen kerran vuonna 1972 vauvana. Perheessä jo kolmas ja neljäs polvi kulkee nyt suvun tuttuja polkuja. Viime keväänä tein paljon mökillä etätöitä. Silloin oli hienoa seurata kevään etenemistä, kuinka taas lämpö voitti kylmyyden, miten jää muuttui päivittäin ja kuinka kevät eteni kesäksi, Timo Martelius kertoili.

MÖKIN HISTORIA

Sannamaija Marteliuksen (Timon äiti) appivanhemmilla oli ensin Längelmävedellä mökki, johon kuului iso puutarha. He päättivät etsiä tontin, jossa ei olisi huolta pihatöistä. Myynnissä oli tämä ja naapurissa ollut tontti. Marteliuksen isoisä hankki 1950-luvun alussa Malkaniemen kärjestä tontin. Alue ostettiin Johannes Salojärveltä. Tarjottiin shekkiä maksuksi, mutta Johannes halusi riihikuivaa rahaa. Hirsimökki rakennettiin kivien päälle vuonna 1953 ja kaksi viereistä tonttia myytiin myöhemmin työkavereille Gulf Oilissa. Muurari isoisän tekemä varaava takka pitää mökin hyvin lämpöisenä. Mökin on suunnitellut Lars Sonckin veli, Karl Joel Sonck. 2000-luvun alussa rakennettiin aittarakennus, jossa on kaksi huonetta.

- Tulin ensimmäisen kerran Salojärveltä lainatuilla potkukelkoilla mökille appivanhempien kanssa vuonna 1961. Olen kasvattanut rinteen kivialtaissa kukka-asetelmia. Rannassa sijaitsevasta

vanhasta kookkaasta viinitynnyristä isoisä suunnitteli sauna, mutta se työ jäi vaiheeseen.

- Tutustuin alueen hämäläistä murretta puhuvaan ikäihmiseen ja vieläkin puhe muistuu mielessä, kertoo Sannamaija Martelius.

MÖKILLÄ TEKEMINEN

Mökillä loma-aikana on oma aikataulunsa, jolloin aamiainen syödään kello kymmeneen mennessä, perheen nuorisoa ajatellen. Päivä koostuu luonnosta, rauhasta ja hiljaisuudesta sekä puhtaudesta nauttimisesta, liikkumisesta, hyvästä ruoasta ja saunomisesta.

Alueen palveluita Marteliukset käyttävät niin omissa kylissä kuin Vääksyssäkin. Veneellä pääsee Lehmonkärjen kahvilaan ja Pulkkilanharjulle ystävien luokse. Nuorisolla käy kavereita kylässä.

- Seitsemänkymmentäluvulla linja-autoja liikkui ja kauppa-auto kulki. Nykyisin on siirrytty jäätelöautoon. Kesäasukkaista nimekkäin, Virolaisen Jussi, esiintyi aina samassa verkkapuvussa. Kalevi Sorsan virka-auto EA2 vieraili joskus kylällä, muistelee Timo.

- Tykkään lyhyestä mökkimatkasta, sillä mökillä olemme aina, kun vain voimme. Mökki ja keittiö toimivat hyvin kuudelle hengelle. Lasten ollessa pieniä helpotti, kun sauna oli samassa rakennuksessa. Mitään vahinkoa ei ole sattunut lasten kanssa, vaikka rantaan viettää jyrkkä alamäki. Talviaikaan käyn mielelläni avannossa ja Arton talviladuista tykätään, jatkaa Jonita.

JÄRVI JA LINNUT

Järviveden pinta ja -lämpötila on vuosien mittaan vaihdellut paljon. Kuumina kesinä ja tuulen suunnan ollessa järvelle päin, silloin vesi oli vain 14–15 asteista. Kyllä virkistää. Tuulen suunta vaikuttaa niin paljon uimaveden lämpötilaan. Hyttysistä on niemessä ihanan vähän haittaa. Lintuja on näkynyt lukematon määrä.

- Joutsenpari vietti pitkän aikaa lahden pohjukassa, lokit ja tiirat pesivät lähellä. Ainakin kau-lushaikarat, telkät, sorsat, härkälinnut, isokoskelot ja kuikat liikkuvat alueella, luettelee perhe.

Timo Martelius poikansa Samuelin kanssa.

NAAPURIT

Naapurit ovat olleet mahtavia. Ilman heitä viime talven lumimäärän kanssa ei olisi Malkaniemessä selvitty ja kaikkea pientä apua on ollut saatavilla. Eräskin jo edesmennyt toi kaloja fileoituina. Lähellä on naapurin yksityinen tenniskenttä, jossa pallo saa kyytiä. Takavuosina kesään kuului Salojärven heinätalkoot, jonne alueen mökkiläiset koontuivat. Se oli aikaa, kun heinät paalattiin vielä pienpaaleihin. Puheissa mainitaan kiitollisena Salojärvet, Valtolan Antero, Riukan Markku, Sipilän Hannu ja Lehtisen Petri.

Alueellamme on runsaasti vapaa-ajan tai kakkoskodin kiinteistöjä. Tulkinnasta ja laskutavasta riippuen luku menee toiselle sadalle, kun lasetaan kuivanmaan mökit, takamaiden järvimökit ja alueella olevat Päijänteen mökkikiinteistöt.

Jaakko Rantanen kunnostaa vanhaa pihapiiriä

Teksti: Liisa-Marjatta ja Matti Pietinen / Kuvat ja haastattelu: Matti Pietinen

Jaakko Rantanen

Vähimaan Rajasuontietä ajaessa ei voi olla huomaamatta siistiä pihaa ja kauniisti entisöityjä piharakennuksia. Rantanen on asunut Seija-vaimonsa kanssa 10 vuotta naapurissa tien toisella puolella ja museopihapiiri tuli hallintaan vuonna 2017.

Remmi-Jaskaksi kutsuttu, Jaakko Rantanen, omistaa Metsärinta-tontin, jonka edellinen asukas on ollut Kalle Kallela. Hän oli Askon pomo, joka maksoi Äinään ja Vähimaan hevosajureille ja metsämiehille palkat. Lapsia perheessä oli Kyllikki ja Ville Kallela (nimi sahassa).

- Aika pysähtyy pihalla kulkiessa ja saunaa lämmittäessä. Mottona onkin, ettei projektia saa päästää valmiiksi, vaan samanaikaisesti on 10 työtä menossa, nauraa Jaakko iloisesti.

Savusauna ja saunatupa.

SAVUSAUNA 1890

Savusauna on lämmitetty arviolta viimeksi 15 vuotta sitten. Kivet vaihdettiin, neljä pesällistä leppähalkoa palaa yhdellä lämmityskerralla ja sauna toimii hyvin. Seinät ovat todella mustat, huonokuntoiset lauteet täytyi uusia ja toisella puolella katon rajassa on hylly. Saunaa on käytetty palvi- ja mallassaunana. Nautinnollista on katsoa, kun leppäpuu palaa ja savu nousee räppänästä kieppuen kohti yläilmoja.

VANHA HIRSLAITTA 1924

Vanhasta aitasta on löytynyt vuosiluku 1924, mutta muuten sitä ei ole vielä siivottu. Pihalla oleva toinen aitta löytyy lautarakenteisen liiterin sisältä. Siellä odottaa ennen sotia Vääksyn tai Aninpellon sepän tekemä takorautaportti, joka josain vaiheessa asennetaan paikalleen tien vierelle.

Tontti ja piha

Seitsemän koivua on kaadettu pois tontilta, joka päättyy vanhoja käyriä mäntyjä kasvavaan rinteseen. Pihapiiri on niitetty ja siistitty, siellä kasvaa perunoita, vanhoja marjapensaita, raparperia ja humalakasvi kiipeää pitkin talon seinää. Pihapiirissä olevan kaivon käsipumpulla on helppo kastella kasveja.

Mäkirinnan tonttia lähinnä oleva suo on entinen pellavan likolampi. Talon vintillä on jäljellä monta säkkiä pellavaa, jotka ovat letitetty ranteen paksuiseksi vyyhdeksi. Remontin yhteydessä hirsien rakoihin laitettiin tilkkeeksi vanhaa pellavaa.

Pihalla erottuu pieni navetan raunio, johon on mahtunut hevonen, lehmä ja vasikka. Perustukset on tasattu soralla, jonka päälle on aseteltu erilaisia maatalouteen liittyviä metalliesineitä.

Rakennusten katot on pellitetty vanhan mallisella peltikatteella, sillä entiset päre- tai huopakatot olivat jo niin huonossa kunnossa ja mo-
neen kertaan paikattuja.

Löytyneitä esineitä ja välineitä

Rantasen museotontilta ja rakennuksista on löytynyt monenlaista vanhaa tavaraa, mutta myös muualta tuotuja esineitä. Hän aikoinaan on tehnyt kauppoja ja parikymmentä hevoslenkeä jäi käsiin, jotka koristavat savusaunan edustan seinää. Valmetin tekemiä erikokoisia hevoslenkkiä on pitkä rivistö saunatuvan seinällä.

Käsityöläisten tarvitsemia kengän muotteja ja suutarin välineitä on tällä tontilla kuten monissa kylien taloissa muistona kiertävistä käsityöläisistä. Miesten höyläpenkki ja vastaavasti naisten kangaspuut ovat sulassa sovussa saunakamarissa. Naulakkoja tarvitsee olla ja erikoisin esine on tuolia muistuttava puinen hiirenloukku.

Ruoka-astioihin kuuluvat saavit, lihatiinut, sahtikuurna, pönttöjä ja rautapatoja sekä puulusi-koita, joista vanhin vuosiluku on löytynyt vuodelta 1914. Puutyövälineitä, kuten pokasahoja, justeereita, viikatteita ja lapioita rautakärjellä sekä sahan aihioita on useita. Talosta on käyty sodassa tai sotavaeässä, kun sotapakki ja kenttäpullo kuuluivat varustuksiin.

Jaguar on aina ollut haaveissa hankkia. Siinä se nyt on, kumipyöräinen polkupyörä, toteaa Jaakko Rantanen.

Tupa-keittiön ja peräkamarin kokoinen mökki, jossa asutaan yhä.

TALO 1890

Talon takaseinällä ajan mukaisesti ei ole ikkunoita ollenkaan. Seinien ulkolaudoitus on uusittu eteläpäädyistä ja pinnat on käsitelty jäteöljyllä tummiksi.

Jaakko Rantanen on kunnostanut kaverin kanssa matalia huoneita, joiden ikkunat ovat tielle päin. Myöhemmin rakennukseen on tehty takahuone, mutta pystyuunin piippu ei mene katon läpi. Tuvan katto ja seinät olivat päällystetty pinkopahvilla, jossa oli lukematon määrä nupinauloja ja maalattu kalkkimaalilla. Nyt seinät saivat hirsilautavuorauksen. Kesän helteillä talossa on viileä nukkua ja punatiilinen leivinuuni antaa kylmemmillä ilmoilla lämpöä.

Seinällä koristaa iso aitan avain ja Vääksyn keskustan vaatturi-Mäkisen sakset. Talon vintille kuljetaan eteisen katon avonaisesta luukusta, josta löytyy varmasti vielä paljon tavaraa.

Tuolilta näyttävä esine on hiirenloukku.

Äinään seudun kyläyhdistys 2021-2023

Juha Vaso

juhavaso45@gmail.com 050 5265 990
puheenjohtaja / Luontokeskuksen valvoja

Tuula Aaltonen

tuula.oma@gmail.com 040 9002 953
varapuheenjohtaja / web-sivut

Liisa-Marjatta Pietinen

pietinen.liisa@gmail.com 050 3562 464
sihteeri / Äinämöinen / kyläkirja

Pirkko Lohtari

lohtaripirkko@gmail.com 044 3063 667
rahastonhoitaja

Aila Niemimäki aika

ailajapaavo@outlook.fi 040 4172 235
kahvitus

MUUT HENKILÖT:

Matti Pietinen

m.pietinen@gmail.com 050 3035 806
Äinölän isäntä

Sakari Kinnunen

Luontokeskuksen isäntä 050 5679 897

Äinämöinen-lehti ilmestyy alueen postilaatikoihin huhti-, elo- ja joulukuussa. Aiemmin ilmestyneet lehdet ovat luettavissa <https://www.ainaanseutu.net/verkkoainamoinen> ja [facebook.com/ainaanseutu](https://www.facebook.com/ainaanseutu)

- Äinään seudun Seurojentalo Äinölän varaukset ja irtaimiston lainaukset.

- Mainoksia myydään vuoden 2022 lehtiin.

Matti Pietinen 050-30 35 806

m.pietinen@gmail.com

Äinämöinen 2/2022

Kuvia, teksti ja taitto:

Liisa-Marjatta Pietinen

Kuvia, ideoita, teksti ja haastattelu: Matti Pietinen

Oikoluku: Äinään seudun kyläyhdistys ja

Eveliina Markkinen

Lisäaineisto 15.3., 15.7., **15.11.** mennessä toimitukseen.

Kiitos aineistoa antaneille ja lehden jakajille!

Painos: 260 kpl

Painotyö:

Lahden Väriasemointi Oy

Toiminta 2022

KUVA: MATTI PIETINEN

SYYSTUULET

*Iso-Äiniön Luontokeskus
pe 30.9 klo 18*

Karsillantie 99, Iso-Äiniö

*Vieraita tulee
Kurhila-Hillilän kyläläältä*

*Grillitarjoilu
Tervetuloa!*